

Dziś są moje urodziny – astronom Maria Kunic, Cunitz, Cunitia

Łaskawa Urania, czyli Maria Cunitia i adaptacja Tablic rudyfńskich.

Przed Muzeum Dawnego Kupiectwa w Świdnicy stoi pomnik - ławeczka z postacią kobietą spoglądającą w niebo. W jednej ręce trzyma ona kulę symbolizującą sferę niebieską, zaś drugą opiera o księgę zatytułowaną URANIA PROPITIA (Urania Łaskawa). To Maria Cunitia, mieszkanka Świdnicy, siedemnastowieczna uczona zajmująca poczesne miejsce wśród astronomów tamtego czasu.

Nie tylko obserwowała niebo, ale także opanowała arkana astronomii matematycznej. Opracowała tablice pozwalające obliczać położenia na niebie Słońca, Księżycy i planet. W tym czasie uczeni używali *Tablic rudyfńskich* Johanna Keplera, bardzo dokładnych, ale wymagających żmudnych i czasochłonnych rachunków. Użycie tablic Marii Cunitii pozwalało na zaoszczędzenie czasu przy obliczeniach, co było istotne, gdy należało ręcznie obliczyć położenia dla wielu ciał w różnych epokach.

Należy wyrazić uznanie dla Muzeum Dawnego Kupiectwa w Świdnicy za wydanie tłumaczenia artykułu Noela Swierdłowa poświęconego znamienitej mieszkance tego miasta. Amerykanin prof. Swierdłow był wybitnym znawcą historii astronomii od czasów babilońskich po wiek XVII. Tłumaczenie wykonał polski historyk astronomii prof. Jarosław Włodarczyk, który nie tylko jest uznanym badaczem, ale także popularyzuje astronomię, za co został nagrodzony Medalem im. Włodzimierza Zonna. Wydawnictwo ładnie się prezentuje dzięki przemyślanej redakcji i opracowaniu graficznemu dr. Radosława Skowrona.

Łaskawa Urania, czyli Maria Cunitia i adaptacja Tablic rudyfńskich jest wydawnictwem, które przypomni jedną z nielicznych w XVII wieku kobiet uczonych, autorkę ważnego dzieła, o którym prof. Swierdłow napisał, że *jest to najdawniejsza praca, jaka dotrwała do naszych czasów, której autorką jest kobieta i która reprezentuje najwyższy poziom prac naukowych w swej epoce, albowiem w pokoleniu po Keplerze nikt inny nie osiągnął takiej biegłości w astronomii matematycznej, przez co Cunitz i jej tablice wciąż są bardzo interesujące i ważne dla historii nauki.*

Dla jednych lektura artykułu prof. Swierdłowa będzie źródłem informacji o niezwyklej uczoney, dla innych, których wzory nie odstraszą, może być przygodą w poznaniu metod, którymi posługiwali się astronomowie w XVII w., aby policzyć położenia ciał niebieskich.

dr Jadwiga Biała

Planetarium i Obserwatorium Astronomiczne, Olsztyn

W ramach tegorocznych obchodów urodzin Marii Kunic zapraszamy na:

- **Astronomicos. Życie i twórczość Marii Kunic.** Prezentacja audiobooka zilustrowanego pokazem multimedialnym przygotowanym przez Dariusza Miziarskiego.

Miejsce: Muzeum Dawnego Kupiectwa

28.05.2022 r. godz. 17.00

- Wystawa plenerowa o Marii Kunic

Miejsce: przy ławeczce z Marią Kunic, obok wejścia głównego do Muzeum Dawnego Kupiectwa

29.05.2022 – 5.06.2022

- Udostępnienie tablic Marii Kunic - „Uranii propitii”

Miejsce: Muzeum Dawnego Kupiectwa.

29.05.2022 – 5.06.2022

- „**Jak Maria Kunic obliczała położenie planet?**” Wykład prof. Jarosława Włodarczyka (Instytut Historii Nauki PAN), Promocja publikacji prof. Noela M. Swierdłowa (University of Chicago, Caltech USA) *Urania propitia Tabulae Rudolphinae facilies redditae a Maria Cunitia. Łaskawa*

Urania, czyli Maria Cunitia i adaptacja Tablic rudolfińskich w tłumaczeniu prof. Jarosława Włodarczyka

Miejsce: Muzeum Dawnego Kupiectwa

31.05.2022 r. godz. 10.00

• **„Gdzie jest dziś Jowisz, Mars i inne planety?”** Warsztaty obliczania pozycji planet metodą Kunic z wykorzystaniem tabel *Uranii propitii*

Miejsce: Muzeum Dawnego Kupiectwa.

31.05.2022 r., godz. 11:00